

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen
Enhet 17

DOM
2014-03-03
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
25709-13

SÖKANDE

New Dent AB, 556296-2968
Box 4294
102 66 Stockholm

MOTPART

Folktandvården Stockholms Län AB, 556574-3597
Box 6420
113 82 Stockholm

Ombud: Advokat Henrik Hybbinette och jur.kand. Johan Stern
Ramberg Advokater AB
Box 7531
103 93 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 446118

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Folktandvården Stockholms Län AB (Folktandvården) genomför en upphandling av tandtekniska tjänster enligt LOU. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande i enlighet med 15 kap. LOU och är uppdelad i sex anbudsområden. De avtal som tecknas är ramavtal där avrop sker efter en fastställd rangordning enligt 5 kap. 6 § LOU. Enligt tilldelningsbeslut meddelat den 24 oktober 2013 har Folktandvården beslutat att tilldela ramavtal till andra leverantörer än New Dent AB (New Dent).

New Dent ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att samtliga bolagets anbud beaktas samt att upphandlingen ska göras om. Till stöd anför New Dent i huvudsak följande.

New Dent har fyllt i alla viktiga uppgifter om underleverantören och menar att förfrågan har varit otydlig då de olika uppgifterna gällande underleverantören som begärs inte har varit separata punkter. Betydelsen av de uppgifter som inte fanns med i anbudet är därför inte självklar. LOU ger möjlighet för en upphandlande myndighet att begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Folktandvården borde därför ha begärt en komplettering. Innebörden av beslutet gör New Dent tvungna att varsla personal om uppsägning. Det kan inte ha varit grundtanken i gällande lagstiftning att ett obetydligt misstag av en liten firma utan resurser att använda juridisk hjälp i upphandlingsförfarandet ska uteslutas som leverantör. Särskilt inte som deras priser är konkurrenskraftiga och att de sedan 20 år tillbaka haft ett gott samarbete med Folktandvården. Det är inte så att New Dent avstått från att ange vad och i vilken omfattning underleverantören ska anlitas utan de har missat att ange en uppgift som måste anses ringa i sammanhanget.

Av anbudsunderlaget framgår inte att man efterfrågade originaldelar på implantatstödd protetik. I svaret från Folktandvården hänvisas till ramavtalet, där det inte heller framgår tydligt att originaldelar ska användas.

Folktandvården bestrider New Dents yrkanden och anför i huvudsak följande. Folktandvården har genomfört upphandlingen i enlighet med principerna i 1 kap. 9 § LOU och upphandlingslagstiftningen i övrigt. New Dent har inte lämnat någon uppgift om i vilken omfattning och till vad deras underleverantör avses anlitas. Folktandvården har inte haft möjlighet att tillåta komplettering av anbudet. Till följd av att New Dent inte har uppfyllt samtliga skall-krav har anbudet rätteligen uteslutits och New Dent kan därmed inte lida skada på grund av Folktandvårdens eventuella brott mot LOU gällande utformandet av anbudsområdet avseende implantat. Av Folktandvårdens svar på inkomna frågor framgår med tydlighet vad som gäller.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett klart och tydligt sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (RÅ 2009 ref. 69). Det är således New Dent som har att visa att Folktandvården har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU samt att New Dent har lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta.

Det finns vanligtvis inte någon långtgående skyldighet för den upphandlande myndigheten att kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten. Av likabehandlingsprincipen följer dock att en upphandlande

myndighet inte kan efterge eller bortse från sådana krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Detta gäller även om uppgifterna blivit kända först i samband med en överprövningsprocess.

Förvaltningsrätten har att ta ställning till om det av New Dent inlämnade anbud uppfyller det i förfrågningsunderlaget aktuella obligatoriska kravet.

New Dent har anfört att de har fyllt i alla viktiga uppgifter om underleverantören. Av förfrågningsunderlagets punkt 2.3.8 framgår att anbudsgivaren ska ange för vad och i vilken omfattning respektive underleverantör ska anlitas. New Dent har i sitt anbud missat att ange detta. Förvaltningsrätten finner således att Folk tandvårdens bedömning att New Dents anbud inte har uppfyllt skall-kravet i förfrågningsunderlagets är riktigt och att de genom att utesluta bolagets anbud från utvärdering inte agerat i strid med de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Vad bolaget anfört om att förfrågan har varit otydlig och uppgiften ringa i sammanhanget föranleder ingen annan bedömning. New Dent har anfört att Folk tandvården borde ha begärt en komplettering. En upphandlande myndighet är emellertid inte skyldig att använda sig av möjligheten att tillåta en komplettering.

Då New Dent inte har uppfyllt samtliga skall-krav i upphandlingen och därmed inte kan komma att lida skada finner förvaltningsrätten inte anledning att pröva vad New Dent anfört om att det inte har framgått att Folk tandvården efterfrågade originaldelar på implantatstödd protetik.

Förvaltningsrätten finner mot bakgrund härav att New Dent inte har visat att Folk tandvården har brutit mot de gemenskapsrättsliga principerna eller reglerna i LOU. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Charlotte Hedberg

Rådman

Johannes Dahlman har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.